

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **pedagogika specjalna**
2. Kod zajęć/przedmiotu: **24-PCDL-PES**
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy**
4. Kierunek studiów: **praca socjalna**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **I stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): **ogólnoakademicki**
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): **III**
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): **30 godz. W, 30 godz. Ćw.**
9. Liczba punktów ECTS: **4**
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: **dr hab. Danuta Kopeć, prof. UAM, dankop@amu.edu.pl / dr Agnieszka Iwanicka, iwanicka@amu.edu.pl**
11. Język wykładowy: **polski**
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): **nie**

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

C1: przekazanie wiedzy z zakresu wybranych działów pedagogiki specjalnej (surdopedagogiki, tyflopädagogiki, pedagogiki osób z niepełnosprawnością intelektualną, pedagogiki leczniczej)

C2: poznanie praktyk dyskryminacyjnych osób z niepełnosprawnością w życiu społecznym i zawodowym oraz strategii ich przeciwdziałania;

C3: poznanie problemów osoby z niepełnosprawnością oraz rozwinięcie umiejętności analizowania sytuacji psychospołecznej osoby z niepełnosprawnością z perspektywy: a) osoby z niepełnosprawnością, b) osób z jej najbliższego otoczenia, c) społeczeństwa;

C4: kształtowanie umiejętności stosowania narracji pozytywnej podczas omawiania problemów dotyczących osób z niepełnosprawnością;

C5: kształtowanie umiejętności planowania, organizowania i prowadzenia prezentacji w małych grupach

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): **potwierdzona wiedza i umiejętności z zakresu psychologii rozwoju człowieka, psychologii społecznej, psychopatologii**

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
PES_01	zna podstawowe pojęcia oraz obszary problemowe pedagogiki specjalnej	K_W01, K_W27
PES_02	objaśnia, charakteryzuje główne problemy w funkcjonowaniu psychospołecznym dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych z różnego rodzaju niepełnosprawnościami	K_W02, K_W28
PES_03	rozdziela i charakteryzuje instytucje wsparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnością i ich rodzin	K_W17, K_W29
PES_04	zna problemy etyczne pojawiające się w procesie edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością	K_W20
PES_05	rozumie i wyjaśnia determinanty funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w kontekście jej biografii i przeżywanych przez nią sytuacji problemowych	K_W21

PES_06	potrafi samodzielnie korzystać z wiedzy z zakresu pedagogiki specjalnej	K_U01
PES_07	potrafi umiejętnie przewidywać zagrożenia w rozwoju osób z niepełnosprawnością oraz zaplanować działania profilaktyczno-kompensacyjne	K_U09
PES_08	potrafi samodzielnie udzielić adekwatnej pomocy osobie z niepełnosprawnością, kierując się zasadami etyki zawodowej	K_U17
PES_09	prawidłowo identyfikuje procesy społeczne generujące problemy w funkcjonowaniu psychospołecznym osób z różnego rodzaju niepełnosprawnością	K_K06
PES_10	stosuje niestygmatyzującą terminologię w opisie biografii osoby z niepełnosprawnością i jej problemów	K_K11

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
polu badawcze pedagogiki specjalnej	PES_01, PES_06
podstawowe pojęcia pedagogiki specjalnej	PES_01, PES_06
analiza percepcji niepełnosprawności i implikowanych przez nią problemów z perspektywy samej osoby z niepełnosprawnością	PES_02, PES_05, PES_06, PES-09, PES_10
analiza percepcji niepełnosprawności i osoby z niepełnosprawnością z perspektywy członków jej najbliższej rodziny (rodziców, rodzeństwa)	PES_01, PES_03
analiza niepełnosprawności i osoby z niepełnosprawnością z perspektywy pełnosprawnych członków społeczeństwa, praktyki dyskryminacyjne osób z niepełnosprawnością	PES_03, PES_09
problemy etyczne pojawiające się w obszarze pedagogiki specjalnej	PES_04
system wspierania rozwoju i edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością w Polsce	PES_07, PES_08
specyfika procesu rehabilitacji i oferta edukacyjno-rehabilitacyjna dla osób z uszkodzonym analizatorem wzroku	PES_01, PES_02
specyfika procesu rehabilitacji i oferta edukacyjno-rehabilitacyjna dla osób z uszkodzonym analizatorem słuchu	PES_01, PES_02, PES_10
specyfika procesu rehabilitacji i oferta edukacyjno-rehabilitacyjna dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	PES_01, PES_02, PES_10
specyfika procesu rehabilitacji i oferta edukacyjno-rehabilitacyjna dla osób z niepełnosprawnością ruchową	PES_01, PES_02, PES_10
specyfika procesu rehabilitacji i oferta edukacyjno-rehabilitacyjna dla osób z niepełnosprawnością złożoną	PES_01, PES_02, PES_10

5. Zalecana literatura:

- Barnes, C., Mercer, G. (2008). *Niepełnosprawność*. Warszawa: Wyd. Sic!
- Chrzanowska, I. (2015). *Pedagogika specjalna. Od tradycji do współczesności*. Kraków: Impuls.
- Deutsch Smith, D. (2008) *Pedagogika specjalna* (t.1 i 2). Warszawa: PWN.
- Kawczyńska-Butrym, Z. (1998). *Niepełnosprawność- specyfika pomocy społecznej*. Katowice: Wydawnictwo „Śląsk”.
- Krause, A. (2010). *Współczesne paradygmaty pedagogiki specjalnej*. Kraków: Impuls.
- Zdrowska, M. (2016). *Między aktywizmem a akademią. Krytyczne studia na niepełnosprawnością*. <http://rcin.org.pl/>

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	X
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu									
	PES _01	PES _02	PES _03	PES _04	PES _05	PES _06	PES _07	PES _08	PES _09	PES _10
Egzamin pisemny	X		X			X		X		X
Egzamin ustny										
Egzamin z „otwartą książką”										
Kolokwium pisemne		X		X	X		X		X	
Kolokwium ustne										
Test										
Projekt										
Esej										
Raport										
Prezentacja multimedialna										
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)										
Portfolio										
Inne (jakie?) -										
...										

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		60
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	10
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	3
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	18/14
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		120
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Zaliczenie ćwiczeń: kolokwium pisemne (test)

bardzo dobry (bdb; 5,0): **100%**
dobry plus (+db; 4,5): **90%**
dobry (db; 4,0): **80%**
dostateczny plus (+dst; 3,5): **70%**
dostateczny (dst; 3,0): **60%**
niedostateczny (ndst; 2,0):

Egzamin: egzamin pisemny (10 pytań otwartych)

bardzo dobry (bdb; 5,0): **100%**
dobry plus (+db; 4,5): **90%**
dobry (db; 4,0): **80%**
dostateczny plus (+dst; 3,5): **70%**
dostateczny (dst; 3,0): **60%**
niedostateczny (ndst; 2,0):